

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maaseutuelinkeino- lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan maaseutuelinkeinolia muutettavaksi siten, että lain mukainen tuki ulotettaisiin koskemaan myös kyseisen lain mukaista yritystoimintaa edistävää toimintaa ja asuntotilojen vesihuoltoa sekä maaseudun perinneympäristön säilyttämistä. Tuen tarkoituksenmukaista kohdentamista helpotettaisiin lisäämällä tukikelpoisten oikeushenkilöiden piiriä, poistamalla vaihto-omaisuus pienyritystoiminnan avustuskohteista ja lisäämällä käyttöpääomainoitus koskemaan myös erikoismaataloutta sekä laajentamalla mahdollisuuksia myöntää kyseinen laina jo toimivalle yritykselle suhdannevaihtelujen tasaamiseksi. Maaseutuelinkeinolain mukaisista tukimuodoista poistettaisiin asuntoavustus.

Esityksessä ehdotetaan myös yksinkertaistettavaksi eräitä hallinnollisia menettelytapoja. Tämä koski sekä maaseutuelinkeinolain mukaista toimintaa että aikaisemman lainsäädännön täytäntöönpanoa. Kysymys on lähinnä maaseutuelinkeinolain mukaisten sekä aikaisemman lainsäädännön mukaisten vanhojen lainojen hoitamiseen liittyvistä menettelytavoista. Lisäksi säästöpankkiorganisaation muutokset edellyttävät muutoksia keskuspankkeja koskeviin säännöksiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Maaseutuelinkeinolaki (1295/90) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991, ja samalla sillä kumottiin maatilalaki (188/77). Maaseutuelinkeinolain mukainen tukitoiminta käynnistyi keväällä 1991.

Lain soveltamispiiriin kuuluu maatilatalouden ja maaseudun pienyritystoiminnan sekä asumisen tukeminen.

Yrittämiseen liittyvän tuen saajina tulevat kysymykseen yhteismetsän osakaskuntaa lukuun ottamatta ainoastaan yritystoiminnan harjoittajat. Yrittämistä edistävää toimintaa ei voida maaseutuelinkeinolain nojalla tukea.

Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa kaikki yritykset ovat joutuneet etsimään keinoja lisätä yhteistyötä muiden yritysten kanssa kustannus-

ten alentamiseksi sekä erityisesti paneutumaan tuotteidensa markkinointiin yrityksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Varsinkin aloittaville pienyrityksille on onnistunut markkinointi erityisen tärkeää.

Maaseutuelinkeinolain nojalla tuettavat ja tuetut yritykset ovat kuitenkin niin pieniä, ettei niillä yleensä ole mahdollisuuksia luoda omia markkinointiorganisaatioita. Tätä rajoittaa varsin paljon jo työnteekijöiden enimmäismäärä.

Pienyritystoiminnassa on myös avustusten ja lainojen käyttökohteissa syntynyt tulkintavaikeuksia. Tämä koskee erityisesti vaihto-omaisuuden hankintaan myönnettävää tukea. Vaihto-omaisuushankintojen ja muiden yritystoiminnassa tarpeellisten hankintojen välinen rajanveto on osoittautunut hankalaksi tehdä. Lainoituksessa taas käyttöpääomainoitus

kattaa myös vaihto-omaisuushankinnat. Myös erilainen lainoituspäätös silloin, kun on kysymys maatilojen investoinneista ja pienyritystoiminnan investoinneista, on ollut vaikeasti perusteltavissa, jollei hankkeeseen liity avustushakemusta tai jollei avustusta voida myöntää.

Suuri puute on ollut myös tuen rajoittuminen pelkästään jo olemassa oleviin tai suunniteltuihin yrityksiin. Yhteiskunnan kannalta olisi kuitenkin ensiarvoisen tärkeää selvittää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yrityksen toimintaedellytykset turhien menetysten välttämiseksi ja toisaalta uudenlaisten hankkeiden ja yritysten edistämiseksi.

Maatilalaissa oli erittäin yksityiskohtaiset säännökset eri laina- ja avustustilajeista ja niiden saajista. Maaseutuelinkeinolaissa niitä on supistettu voimakkaasti. Siitä on ollut seurauksena, että eräät sellaiset tukimuodot, joiden tarve on käynyt ilmeiseksi, ovat jääneet pois. Näitä ovat lähinnä erilaiset yhteishankkeet, joissa toteuttajana ei ole yrittäjä tai yritys.

Maatilalain nojalla voitiin vesihuoltohankkeita tukea, vaikka niissä ollut mukana yhtään maatilaa. Maaseutuelinkeinolaissa taas edellytetään, että useiden tilojen yhteisissä vesihuoltohankkeissa kaikki tilat ovat tukemiskelpoisia maataloita. Vaikka tarkoitus ei olekaan ryhtyä tukemaan pääasiassa asuntotiloista muodostuvien vesihuoltoyhitymien hankkeita, asuntotilojen jääminen kokonaan pois hankkeista hankaloittaa usein tarkoituksenmukaisten vesihuoltosuunnitelmien toteuttamista.

Maaseutuelinkeinolain nojalla voidaan tukea vain sellaista yritystä, jolla katsotaan olevan edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen. Tämä koskee kaikkia muita hankkeita paitsi asuntorahoitusta ja työ- tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisia investointeja.

Pellon perusparannus- ja tiehankkeita, jotka toteutetaan yhteishankkeina, voidaan tukea vain, jos kaikki hankkeeseen osallistuvat tilat täyttävät maaseutuelinkeinolain mukaiset edellytykset.

Kun suurin osa pelloista on jo salaojitettu, uusissa salaojituksissa ja kuivatushankkeissa olisi tärkeintä saada toimenpiteet kohdistetuiksi sellaisiin peltoihin, jotka laatunsa ja sijaintinsa puolesta tulevaisuudessakin pysyvät viljelyksessä. Tällöin kannattavuustarkastelu pitäisi siirtää yksittäisestä tilasta koko maatalouselinkeinon yleiseen kannattavuuteen ja saada mah-

dollisimman hyvään tuottokuntoon kaikki ne pellot, joiden uskotaan pysyvän jatkuvasti viljelyksessä.

Useaa tilaa koskevien perusparannushankkeiden toteuttaminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja vähin kustannuksin estyy nykyisin sen vuoksi, että mukaan pitäisi ottaa joitakin sellaisiakin tiloja, jotka joko kokonsa, velkaisuutensa tai kuntonsa puolesta eivät täytä maaseutuelinkeinolain mukaista jatkuvan kannattavan toiminnan edellytystä. Tämä koskee myös sellaisia tiehankkeita, joissa rakennettava maataloustie kulkee usean tilan alueiden kautta.

Usein yhteishankkeissa tuki olisi tarkoituksenmukaisinta ja yksinkertaisinta myöntää hankkeen toteuttavalle organisaatiolle. Tämä ei kuitenkaan aina ole mahdollista, sillä maaseutuelinkeinolain 5 §:n luettelo tukikelpoisista organisaatioista on varsin suppea.

Asuntoavustuksia ei ole nykyisin ehdoin juurikaan haettu. Maaseutuelinkeinolain painopiste on yritystoiminnassa. Nykyehtoinen asuntoavustus ei luontevasti liity maataloushallintoon, vaan kuuluu pikemminkin muille asuntotuotannosta vastaaville tahoille.

Maaseudun ilmeeseen vaikuttavat olennaisesti paitsi uudisrakentaminen ja maankäyttö myös aikaisempaan maanviljelyskulttuuriin kuuluneet muutkin kuin talouskeskuksessa olevat rakennukset ja rakennelmat. Tällaisia ovat esimerkiksi Pohjanmaan latomeret. Ne uhkaavat hävitä, koska uusi viljelytekniikka vähentää niiden käyttöä. Samoin niityt, hakamaat ja muut luonnonlaitumet sekä niillä olevat rakennelmat samoin kuin vastaavantyyppiset alueet katoavat karjanhoidon luonteen muututtua syöttöruokintaan perustuvaksi. Tämäntyyppisen perinteisen rakennuskannan ja perinnemaiseman vaalimiseen ei ole nykyisin olemassa kannustinta eivätkä ne ole tähän saakka kuuluneet minkään tukijärjestelmän piiriin.

Varsinkin lainoituksessa kumottua lainsäädäntöä joudutaan soveltamaan hyvin pitkään, koska lainat aikaisemmin on myönnetty hyvin pitkällä maksuajoilla. Maksuajan kuluessa lainansaajan olosuhteissa voi tapahtua suuria muutoksia, joilla on vaikutuksia lainan pysyvyyteen ja lainan saajan lainanhoitokykyyn. Nämä taas säännönmukaisesti aiheuttavat viranomaiselle toimintavelvollisuuden, mikä eri lakien mukaan toteutetaan eri tavoin. Seurauksena on ollut, että samaa asiaa käsittelevät

useat eri tahot ja päättäjien sekä lausunnon antajien kannanotot eri toimenpiteistä ovat olleet kirjavia.

Keskuspankit on nykyisin määritelty osaksi nimeltä mainiten maaseutuelinkeinolaissa. Pankkijärjestelmässä voi tapahtua muutoksia hyvinkin nopeasti. Laissa oleva määritelmä on sen vuoksi jäykkä ja saattaa aiheuttaa katkoksen lainoitus toiminnassa, jos laissa tarkoitettu keskuspankki lakkaa toimimasta eikä muu organisaatio voi sen puolesta hoitaa lainoitus-

ta. Osuuspankkien ja säästöpankkien osalta on lisäksi keskuspankeille erikseen säädetty valtionlainojen välitystehtävä ja velkakirjojen alikirjoittaminen.

2. Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on parantaa maaseutuelinkeinolain toimivuutta joustavoittamalla tuen myöntämistä. Päämääränä on kohdentaa tuki niin, että se paitsi palvelisi yksittäistä tilaa parantaisi myös kyseisten elinkeinojen kannattavuutta ja kilpailukykyä.

Tukea voitaisiin myöntää myös asuntotilojen vesihuoltohankkeisiin. Tuki tulisi kysymykseen lähinnä silloin, kun asuntotilat kuuluvat yhteiseen vesihuoltohankkeeseen, joka palvelee maaseutuyrityksiä.

Maaseutu ympäristöä voitaisiin vaalia myös tukemalla perinneympäristön säilyttämistä koskevia hankkeita. Tuki olisi lähinnä investointilainaa esimerkiksi sellaisten tuotantorakennusten peruskorjaukseen, joita ei enää käytetä tuotannossa mutta joilla maisemallisesti on tärkeä merkitys. Myös hankkeet, joilla kunnostettaisiin esimerkiksi hakamaita, niittyjä tai muita leimallisesti perinteiseen maanviljelykseen ja maaseutuun kuuluneita alueita, kuuluisivat tuen piiriin.

Lain toimivuutta on tarkoitus parantaa ohjaamalla tukea varsinkin yhteishankkeisiin, yritysten toimintaedellytysten selvittämiseen sekä kustannuksia alentaviin hankkeisiin.

Pellon perusparannushankkeissa olisi suositeltavaa, että ainakin 2/3 hankkeeseen osallistuneista tiloista olisi sellaisia, että ne myös kannattavuutensa puolesta täyttäisivät maaseutuelinkeinolain mukaiset tuen myöntämisen edellytykset.

Työympäristön parantamis- ja ympäristönsuojeluhankkeissa sekä perinneympäristön säi-

lyttämiseksi suoranaista kannattavuustarkastelua ei edellytettäisi. Tilan maksuvalmiuden pitäisi kuitenkin olla sellainen, että tila saa hankkeen rahoitukseksi ja selviää rahoituksen kustannuksista. Tukea myönnettäessä olisi lisäksi otettava huomioon koko hankkeen tarkoituksenmukaisuus. Ympäristönsuojelu- tai työsuojeluinvestointiakaan ei yleensä ole tarkoituksenmukaista tukea, jos varmasti tiedetään, että tuotanto tilalla lopetetaan lähiaikoina.

Asuntotiloja koskevissa vesihuoltohankkeissa taas on kysymys lähinnä asumisen tukemisesta, jolloin kannattavuustarkastelu ei tulisi kysymykseen. Vaikka tilojen vesihuolto palvelleekin myös yritystoimintaa, kannattavuustarkastelua ei olisi tarkoituksenmukaista edellyttää vesihuoltoyhtymään kuuluvilta yrityksiltä, sillä se saattaisi estää asuntotilojen ja maatilojen yhteisen vesihuollon järjestämisen, mikä yleensä tulee yksittäisiä hankkeita edullisemmaksi.

Tukien käsittelyaikoja ja kustannuksia pyritään pienentämään siirtämällä toimivaltaa edelleen maaseutupiireille ja yhtenäistämällä hallintomenettelyä.

Parhailaan käynnissä oleva säästöpankkijärjestelmän uudelleen organisointi ilmeisesti edellyttää myös keskuspankki-määritelmän muuttamista Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin osalta. Jotta muutos voitaisiin tehdä tarpeeksi joustavasti ja nopeasti, ehdotetaan laissa annettavaksi valtuutus määritellä keskuspankki maaja metsätalousministeriön päätöksellä. Samoin keskuspankin tehtävät olisi määriteltävä laissa ilman, että samalla nimeltä mainitaan keskuspankeiksi katsottavat luottolaitokset tai muut yhteisöt.

3. Asian valmistelu

Maataloushallinto selvitti maaseutupiirien avulla syksyllä 1991 ne epäkohdat, joita maaseutuelinkeinolain soveltamisessa vuoden 1991 aikana oli havaittu. Ehdotukset lain soveltamisalaa, tukikohteita, tukimuotoja ja toimivaltaa koskeviksi muutoksiksi perustuvat tähän selvitystyöhön. Tältä osin esitys on käsitelty maatilatalouden kehittämisrahaston neuvottelukunnassa.

Säästöpankkiorganisaatio on pankkiryhmäsään käynnissä olevien muutosten johdosta tehnyt aloitteen keskusrahailaitoksia koskevien säästöjen muuttamiseksi niin, että valtion lai-

noitus voi toimia muutoksista huolimatta. Muutosehdotukset on valmisteltu yhteistyössä suurimpien pankkiryhmiä kanssa.

4. Esityksen organisatoriset, taloudelliset ja henkilöstövaikutukset

Lainojen irtisanomisien sekä korkohyvitysten ja hoitopalkkioiden takaisinperimisen siirto kokonaan maaseutupiireille lisää jonkin verran maaseutupiirien työtä. Se on kuitenkin saman-

tyyppistä, kuin niissä jo tehdään, joten siirrosta ei aiheudu henkilöstön lisätarvetta. Toisaalta maatilahallituksessa vähenee työ vastaavalla määrällä.

Tuen piiriin kuuluvien yhteisöjen määrän lisääminen ei aiheuta lisämenoja, vaan muuttaa tuen kohdentumista.

Pienyritysten lainoitusprosentin nosto vähentänee avustushakemusten määrää ja avustusvarojen tarvetta, mutta lisäänee vastaavasti valtionlainavarojen ja korkotukilainojen korkohyvitysmäärärahojen tarvetta. Markkamääräisesti muutokset jäänevät vähäisiksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotus

3 §. *Lain soveltamisala.* Pykälässä on lueteltu, mihin tukea voidaan myöntää. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi maaseutuelinkeinolain mukaista yritystoimintaa välittömästi edistävää toimintaa sekä asuntotilojen vesihuolto ja maaseudun ominaisilmeen vaalimiseksi perinnepäristön säilyttäminen.

4 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 8 kohdassa on lueteltu yksityiskohtaisesti, mitkä luottolaitokset tai minkä luottolaitosten pääkonttorit katsotaan keskusrahallaitoksiksi. Säästöpankkien uudelleen organisoiminen vaikuttaa kuitenkin myös maaseutuelinkeinolain mukaisten luottojen käsittelyyn. On mahdollista, että säästöpankkien välittämien lainojen keskitetty käsittely suoritetaan muutosten jälkeen säästöpankkikonsernin muussa yksikössä kuin Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankissa.

Yksityiskohtainen luettelo keskusrahallaitoksiksi katsottavista luottolaitoksista tai niiden yksiköistä on sen vuoksi tarkoituksenmukaista määritellä alemmanasteisella säädöksellä kuin lailla. Sen vuoksi ehdotetaan, että keskusrahallaitokset määriteltäisiin maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä. Silloin tarvittavat muutokset voidaan tehdä mahdollisimman joustavasti ja nopeasti.

Keskusrahallaitokseksi voitaisiin edelleen hyväksyä julkisen valvonnan alainen talletuspankkien toiminnasta annetussa laissa (1268/90) tarkoitettu talletuspankki. Myös rahoitustoimintalain (1544/91) mukaisen toimiluv-

van saanut luottolaitos voisi olla keskusrahallaitos. Samoin voisi jatkua edelleen nykyinen käytäntö, jonka mukaan liikepankkien pääkonttorit ovat keskusrahallaitoksia. Ottaen huomioon maaseutuelinkeinolainojen hoitoon liittyvän rahaliikenteen laajuuden ja lainoituksen kokonaisjärjestelyn vastuun, olisi epätar koituksenmukaista uskoa lainojen hoitoa sel laiselle yhteisölle, joka ei ole miltään osin julkisen valvonnan alainen. Edellä mainittujen lisäksi voisi keskusrahallaitoksena toimia aino astaan sellainen talletuspankki- tai luottolaitos konserniin kuuluva yhtiö, jota pankkitarkastusvirastolla on oikeus pankkitarkastusvirastosta annetun lain (1273/90) 5 §:n 5 momentin nojalla valvoa.

5 §. *Yritysmuoto.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 a kohta, jonka mukaan tukea voitaisiin myöntää myös maataloudellista tai vesihuollollista yhteistoimintaa harjoittavalle yhteisölle taikka yhteisölle, jonka toiminta välittömästi edistää tämän lain mukaista yritystoimintaa. Maataloudellista yhteistoimintaa harjoittavana yhteisönä tulevat kysymyksen esimerkiksi maamiessurat, joiden rakentamia viljankuivureita voitaisiin lainoittaa. Maataloudellisella yhteistoiminnalla tarkoitetaan tässä myös muun muassa vedenhankinnan, jätevesihuollon, maatalousteiden ja kuivastusten yhteishankkeita, joissa yhteisömuotoina voisivat olla muun muassa vesihuoltoyhtymät, tiekunnat ja ojitusyhtiöt. Maaseutuelinkeinolain mukaista yritystoimintaa välittömästi edistäviä yhteisöjä olisivat taas tuotteiden suora-

myyntipisteet, tuotantopanoksia hankkivat os-torenkkaat ja vastaavat yhteisöt.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan 3 a kohdassa tarkoitettujen yri-tysten ei tarvitsisi täyttää 1 momentin mukaisia yrityksen osakkaille asetettuja vaatimuksia.

7 §. *Taloudelliset edellytykset.* Pykälän mu-kaan tukea voidaan myöntää sellaiselle yrityk-selle, jolla katsotaan olevan edellytykset jatku-vaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen. Poikkeuksena on asuntorahoitus taikka työ- tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellinen in-vestointi. Näihin ehdotetaan lisättäväksi vielä 5 §:n 3 a kohdassa tarkoitettua yhteisön toteut-tama vedenhankinta- tai jätevesihuoltotyö sekä 3 §:ssä tarkoitettu perinneympäristön säilyttä-mistä koskeva hanke. Usean tilan yhteisenä hankkeena toteutettavaan maataloustie-, sala-ojitus- tai perusparannushankkeeseen osallistu-vista tiloista pääosan tulisi täyttää kannatta-vuusedellytykset. Vähemmistönä olevien asun-totilojen sisällyttäminen rahoitukseen on perus-teltua tasapuolisuussyistä ja ennen kaikkea siksi, että tarkoituksenmukainen yhteishanke saataisiin toteutetuksi.

8 §. *Henkilökohtaiset edellytykset.* Pykälän 1 momentin mukaan lain mukaisista toimenpi-teistä voi päästä osalliseksi vain henkilö, joka kokonaan tai osaksi saa toimeentulonsa ma-aseutuelinkeinolain mukaisesta toiminnasta. Se ei kuitenkaan koske 24 §:ssä tarkoitettua avus-tusta eikä 25 §:ssä tarkoitettua lainaa. Viittaus 24 §:ään ehdotetaan poistettavaksi, koska py-kälä ehdotetaan kumottavaksi. Samoin 2 mo-mentin viittaus 24 §:ään ehdotetaan poistetta-vaksi.

15 §. *Maatilojen investointiavustus.* Pykälän 2 momentissa säädetään mahdollisuudesta myön-tää erikoismaatalouteen myös 19—21 §:ssä tar-koitettuja pienyritystoiminnan avustuksia. Mo-menttiin ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus myöntää kyseiseen tarkoitukseen myös 22 §:ssä tarkoitettua käyttöpääomailainaa. Ero erikois-maatalouden ja pienyritystoiminnaksi luettavan muun luonnon jatkuvaan tuottokykyyn perus-tuvan yritystoiminnan välillä on huomattavasti pienempi kuin varsinaisen maatalouden ja eri-koismaatalouden välillä. Sen vuoksi on perus-teltua, että viljelmän monipuolistamiseen täh-täviä hankkeita voidaan tukea myös käyttö-pääomailainalla riippumatta siitä, katsotaanko tuotanto erikoismaataloudeksi vai muuksi luonnon jatkuvaan tuottokykyyn perustuvaksi yritystoiminnaksi.

19 §. *Pienyritystoiminnan investointiavustus.* Pykälän 1 momentissa säädetään investoin-tiavustusten kohteet ja enimmäismäärä. Tar-koitus on säilyttää tuen piirissä käyttöomai-suusinvestoinnit, ympäristönsuojelun tehosta-minen sekä eläinkannan monipuolistaminen. Sen sijaan avustukset toiminnan aloittamisvai-heessa välttämättömän vaihto-omaisuuden hankintaan ehdotetaan poistettaviksi. Näitä hankintoja on mahdollista rahoittaa maaseu-tuelinkeinolainalla. Kun laina voidaan myön-tää pysyväishuonteiseksi käyttöpääomaksi, jolla taas voidaan rahoittaa myös vaihto-omai-suushankintoja, ei rajanveto vaihto-omaisuu-den ja muiden yritystoiminnassa tarpeellisten hankintojen välillä ole turhan jykkä.

21 §. *Pienyritystoiminnan kehittämisavustus.* Pykälässä säädetään kehittämisavustuksen käyttökohteet ja enimmäismäärä. Kohteisiin ehdotetaan lisättäväksi yrityksen toimintaed-lytysten selvittäminen. Samalla ehdotetaan sel-keytettäväksi muiden kohteiden luetteloa.

22 §. *Pienyritystoiminnan lainoitus.* Pykälän 1 momentti koskee lainoituskohteita ja lainan enimmäismäärää, joka ehdotetaan nostettavak-si 50 prosentista 80 prosenttiin. Tällöin se olisi sama kuin maatilojen investointien lainoitus-prosentti. Käyttöpääomailainan myöntämisen ajankohtaa ehdotetaan laajennettavaksi niin, että toimiva yritys voisi saada käyttöpääoma-lainaa paitsi yrityksen laajentamisvaiheessa myös taloudellisten suhdanteiden muututtua niin, että yrityksen käyttöpääoman puute vaarantaa yritystoiminnan jatkuvuuden.

24 §. *Avustus asuinrakennukseen.* Pykälä eh-dotetaan kumottavaksi. Asuntoavustuksen myöntämisen edellytykset ovat nyt niin tiukat, ettei avustuksia ole joitakin yksittäisiä tapauk-sia lukuun ottamatta myönnetty. Koska avus-tus on ollut tarkoitettu iäkkäille henkilöille, jotka eivät enää aktiivisesti toimi maataloudes-sa, avustus sopii paremmin muun asuntotuot-tannon tukemisen yhteyteen.

26 §. *Valtionlainat.* Nykyisin valtionlainojen hoitoon liittyvät toimet on säädetty osuuspank-kien osalta Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n ja säästöpankkien osalta Säästöpankkien Kes-kus-Osake-Pankin tehtäväksi, jotka molemmat ovat voimassa olevan lain mukaan keskusraha-laitoksia. Jos keskuspankin määritelmä 4 §:n 1 momentin 8 kohdassa muutetaan, on kysymyk-sessä olevaa lainkohtaa muutettava vastaavasti.

On mahdollista, etteivät kaikki säästöpankit enää pankkiryhmittymän uudelleenorganisoin-

nin jälkeen muodosta sellaista yhtenäistä organisaatiota, jolla on yhteinen keskusrahailaitos. Sen vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa maa- ja metsätalousministeriölle annettaisiin valtuus määrätä, mitkä säästöpankit tai vastaavanlaisessa tilanteessa osuuspankit voivat toimia valtionlainojen maksuliikenteen ja velkakirjojen allekirjoitusten osalta toisena sopimusapuolena valtioon näiden ilman keskusrahailaitoksen välitystä.

31 §. *Lainapäätös.* Pykälän 1—3 momentissa säädetään menettelystä lainaa myönnettäessä. Pykälän 2 momentin mukaan lainahakemus on maatilahallituksen määräämissä tapauksissa tarkastettava maatilahallituksen määräämällä tavalla. Lainatarkastus suoritetaan keskusrahailaitoksessa. Jos osa luottolaitoksista kuitenkin jää keskusrahailaitosorganisaation ulkopuolelle, ei tarkastusta näissä tapauksissa voida suorittaa keskusrahailaitoksessa. Sen vuoksi säännös siitä, missä tarkastus on suoritettava, ehdotetaan poistettavaksi pykälästä.

Pykälän 1 ja 2 momentin mukaan maatilahallitus antaa tarkemmat määräykset lausunnon hankkimisesta maaseutupiiriltä tai kunnan maatalousviranomaiselta sekä tarvittaessa vesija ympäristöpiiriltä, lainahakemuksen tarkastamisesta sekä siitä, miten laina hyväksytään myönnettäväksi maaseutupiirin tai kunnan maatalousviranomaisen lausunnon perusteella silloin, kun lainatarkastusta ei suoriteta. Maatilahallituksen määräyksenantovaltuus viimeksi mainitusta seikasta kuitenkin sisältyy kahteen ensiksi mainittuun määräyksenantovaltuuteen, joten viimeksi mainittu ehdotetaan poistettavaksi.

Pykälän 4 momentissa säädetään lainan siirtämisestä luottolaitoksesta toiseen. Sen mukaan maatilahallituksen on hyväksyttävä siirto. Yksittäisten lainansaajien siirtohakemuksia ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista käsitellä maatilahallituksessa. Sen vuoksi ehdotetaan, että maatilahallitus voisi määrätä niiden käsitelystä. Maatilahallituksen olisi kuitenkin edelleen hyväksyttävä ilman lainansaajan suostumusta tapahtuva siirto.

33 §. *Valtiontakauksen myöntäminen.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi maatilahallitukselle annettava mahdollisuus myöntää muitakin takauksia kuin omavelkaisia takauksia. Tällöin takausten käyttömahdollisuus laajenisi, koska joissakin tapauksissa hanke saattaa olla tarkoituksenmukaista taata pelkästään laillisella takauksella, jolloin valtion vastuun toteuttami-

nen tulisi vasta toissijaisesti kysymykseen. Tämä koskisi sekä maatiloja että pienyrityksiä.

49 §. *Avustuksen takaisinperiminen.* Pykälän 1 momentin 4 ja 5 kohdan mukaan viiden vuoden aika avustuksen takaisinperimisessä luetaan avustuksen myöntämisestä. Pelkkä investointihankkeen toteuttaminen saattaa kuitenkin kestää jo useamman vuoden. Toiminnan pitäisi kuitenkin jatkua vähintään viisi vuotta siitä, kun investointi on siinä käytössä, mihin se on tarkoitettu. Sen vuoksi määräajan alkuaikakohta ehdotetaan muutettavaksi tuen viimeisen erän maksuhetkeksi.

50 §. *Myyntihintasaamisten ja lainojen irtisanominen.* Pykälän 1 momentissa säädetään, millä edellytyksillä valtionlaina ja valtion myyntihintasaaminen voidaan irtisanoa sekä korkotuen maksaminen lopettaa. Momenttiin ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan korkotuki voitaisiin myös periä takaisin. Lisäksi maaseutupiiri voisi antaa ennakkotiedon suunnitellun toimenpiteen vaikutuksesta hänen saamiinsa valtion- tai korkotukilainoihin taikka myyntihintasaamiisiin.

52 §. *Kehittämisrahaston varojen käyttökohteet.* Pykälässä on lueteltu ne kohteet, joihin kehittämisrahastosta voidaan myöntää varoja. Pykälän 4 kohta ehdotetaan kumottavaksi, koska asuntoavustuksia ei enää voitaisi myöntää.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa myönnettäisiin mahdollisuus käyttää rahaston varoja myös maaseutuyritysten monipuolistamista koskeviin projektiluontoihin selvityksiin. Tällaisia hankkeita voisi toteuttaa maaseutupiiri tai varat voitaisiin antaa kunnalle selvityksen tekemistä varten tai koulutustoimintaan. Olennaista tällaisissa pienyritystoiminnan toimintaedellytyksiä koskevissa selvityksissä tai koulutuksessa olisi niiden laajuus ja merkitys maaseudun kannalta.

59 §. *Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet.* Pykälän 1 momentissa säädetään erikseen aikaisemman lainsäädännön mukaisten maksuhelpotusten menettelytavoista. Momentista ehdotetaan poistettavaksi viimeinen virke, jolloin asiasta voidaan määrätä asetuksella.

Pykälän 3 momentin asetuksenantovaltuus menettelytavoista ehdotetaan ulotettavaksi koskemaan myös 2 momentissa mainittua lainsäädäntöä.

Myös aikaisemman lainsäädännön nojalla keskusrahailaitokset osittain huolehtivat laino-

jen hoidosta. Nämä keskusrahallaitokset on säästöpankkien ja osuuspankkien osalta määritelty Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankiksi ja Osuuspankkien Keskuspankki Oy:ksi. Kun säästöpankkiorganisaatiota uusitaan, vaikuttaa se myös aikaisemman lainsäädännön mukaisen lainakannan hoitoon. Sen vuoksi keskusrahallaitokset on myös vanhojen lainojen hoidon osalta määriteltävä uudelleen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa viitattaisiin tältä osin uuden 4 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaiseen keskusrahallaitoksen määrittelymään.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotetut muutokset edellyttävät maaseutuelinkeinoasetuksen ja maa- ja metsätalousministeriön päätöksen antamista sekä maatilahallituksen määräysten antamista.

Asetuksella säädettäisiin 19 §:n 1 momentin mukaisista pienyritystoiminnan investointiavustuksen kohteista, 23 §:n pienyritystoiminnan kehittämisavustuksen kohteista, 49 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettua avustuksen takaisinperimisestä, 50 §:ssä säädetystä myyntihinnan ja lainojen irtisanomisesta ja

59 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua lainsäädäntöä koskevista menettelytavoista.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä ehdotetaan määrättäväksi siitä, mitkä luottolaitokset ja yhteisöt voisivat toimia 4 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettuina keskusrahallaitoksina, samoin kuin siitä, mitkä säästöpankit ja osuuspankit voivat hoitaa 26 §:ssä tarkoitettua valtionlainoitusta ilman keskusrahallaitoksen välitystä.

Maatilahallitukselle annettaisiin valtuus antaa sellaisia yksityiskohtaisia määräyksiä, joita ei ole tarkoituksenmukaista ottaa lakiin, asetukseen tai maa- ja metsätalousministeriön päätökseen. Tällaisia seikkoja ovat oikeus määrätä 22 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainan myöntämisestä kiinteistön hankintaan pienyritystoiminnassa, 31 §:ssä tarkoitettua lainahakemusten lausunto- ja tarkastusmenettelystä ja lainan siirtämisestä luottolaitoksesta toiseen.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 24 § ja 52 §:n 4 kohta,

muutetaan 3 §, 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 5 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti, 7 §, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 26 §:n 3 momentti, 31 §, 33 §:n 1 momentti, 49 §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 ja 5 kohta, 50 §:n 1 momentti ja 59 § sekä

lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 3 a kohta, 26 §:ään uusi 4 momentti ja 52 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §

Lain soveltamisala

Tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää maatilatalouteen ja jäljempänä tarkoitettuun maaseudun pienyritystoimintaan sekä niitä välittömästi edistävään toimintaan. Maaseudun olemassa olevan asuntokannan hyödyntämiseksi voidaan tukea myöntää myös asuntojen hankintaan sekä niiden vesihuoltoon samoin kuin maaseudun ominaisilmeen vaalimiseksi perinneympäristön säilyttämiseen.

4 §

Määritelmät

8) *keskusrahallaitoksella* maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää talletuspankkia tai rahoitustoimintalain (1544/91) mukaista luottolaitosta tai niiden osaa taikka niiden konserniin kuuluvaa yhtiötä.

5 §

Yritysmuoto

Tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää:

3) sellaiselle luonnollisten henkilöiden muodostamalle avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle, osuuskunnalle ja osakeyhtiölle, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tämän lain mukaisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen;

3 a) maataloudellista tai vesihuollollista yhteistoimintaa harjoittavalle yhteisölle taikka yhteisölle, jonka toiminta välittömästi edistää

tämän lain mukaista yritystoimintaa; sekä

Tuen myöntämisen edellytyksenä avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle ja osuuskunnalle on, että avoimen yhtiön yhtiömiehet, kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet tai osuuskunnan jäsenet itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa. Osakeyhtiön osalta on edellytyksenä, että yli puolet osakeyhtiön äänivallasta on sellaisten henkilöiden omistuksessa, jotka itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa ja että näillä henkilöillä yhtiöjärjestyksen mukaan on oikeus määrääjässä lunastaa osake sen siirryttyä muun saannon kuin perinnön, testamentin tai osituksen nojalla muulle kuin yhtiön osakkaalle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske sellaista yhtiötä tai osuuskuntaa, joka on 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu yhteisö.

7 §

Taloudelliset edellytykset

Tukea voidaan myöntää sellaiselle yritykselle, jolla katsotaan olevan edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja jonka tukemista voidaan pitää 1 §:ssä säädetyt periaatteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisena. Usean tilan yhteisen tie-, salaojitus- tai muun pellon perusparannushankkeen tukemisen edellytyksenä on, että pääosa hankkeeseen osallistuvista yrityksistä täyttää edellä mainitut edellytykset. Yrityksen toiminnan kannattavuuden arviointia ei kuitenkaan edellytetä, jos kysymyksessä on asuntorahoitus tai työ- tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellinen investointi taikka maaseudun perinneympäristön säilyttäminen. Jos vesihuoltohankkeen toteut-

taa 5 §:n 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu yhteisö, ei yrityksen toiminnan kannattavuuden arviointia myöskään edellytetä.

8 §

Henkilökohtaiset edellytykset

Tämän lain mukaisista toimenpiteistä voi, jollei kysymys ole 25 §:ssä tarkoitettusta lainasta, päästä osalliseksi vain sellainen henkilö, joka kokonaan tai osaksi saa toimeentulonsa tämän lain mukaisesta elinkeinotoiminnasta. Tuen saamisen edellytyksenä on myös, että henkilö on taloudelliselta asemaltaan, olosuhteiltaan ja henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sellainen, että hänen tukemistaan voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ja että hän on perehtynyt tuettavan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tukea myönnettäessä huomiota on kiinnitettävä yrittäjän koulutuksen ja kokemuksen kautta saamaan riittävään ammattitaitoon.

Muuta tukea kuin 23 §:ssä tarkoitettua asuntolainaa ei saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Myöskään asuntolainaa uuden rakennuksen rakentamiseen ei kuitenkaan saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden osalta otetaan huomioon nuoremman ikä. Alaikäinen voi päästä osalliseksi tämän lain mukaisista toimenpiteistä vain, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän on yrityksen yhteisomistaja yhdessä vanhempiensa tai heistä jommankumman kanssa taikka jos on olemassa muita erityisiä syitä.

15 §

Maatilojen investointiavustus

Erikoismaatalouteen voidaan myöntää myös 19—21 §:ssä tarkoitettuja avustuksia ja 22 §:ssä tarkoitettua lainaa.

19 §

Pienyritystoiminnan investointiavustus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttöomaisuuden hankintaan ja sen muutos- ja parannustöihin, ympäristönsuojelun tehostamiseen sekä eläinkannan monipuolistamiseen voidaan myöntää investointiavustusta enintään 55 prosenttia hyväksyttävistä kustan-

nuksista valtion talousarviossa osoitettavista määrärahoista sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

21 §

Pienyritystoiminnan kehittämisavustus

Avustusta maaseudun pienyritystoiminnan kehittämiseen voidaan, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, myöntää valtion talousarviossa osoitetuista määrärahoista enintään 75 prosenttia niistä hyväksyttävistä kustannuksista, jotka aiheutuvat tuotteiden, tuotantomenetelmien, markkinoinnin ja yrityksen johtamisen kehittämishankkeista, yrityksen tarvitsemasta koulutuksesta, ympäristönsuojelun rahoituksesta tai aloittavan pienyrityksen toimintaedellytysten selvittämisestä.

22 §

Pienyritystoiminnan lainoitus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttöomaisuuden hankintaan voidaan myöntää lainaa enintään 80 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä. Lainaa voidaan myöntää myös pysyväisluonteiseksi käyttöpääomaksi, toimivalle yritykselle myös suhdannevaihteluiden tasaamiseksi. Erityisestä syystä lainaa voidaan myöntää myös kiinteistön hankintaan siten kuin maatilahallitus tarkemmin määrää.

26 §

Valtionlainat

Valtionlainat osuuspankeille ja säästöpankeille sekä valtionlainojen lyhennykset ja korot valtiolle välittää asianomaisen luottolaitosryhmän 4 §:n 1 momentin 8 kohdan mukainen keskusrahalaite. Samoin valtion ja osuuspankin sekä säästöpankin väliset velkakirjat allekirjoittaa asianmukaisen valtuutuksen nojalla osuuspankkien ja säästöpankkien puolesta edellä tarkoitettu keskusrahalaite.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksissa valtionlainat voidaan maksaa suoraan osuuspankille tai säästöpankille ja vastaavasti osuuspankki tai säästöpankki voi maksaa lyhennykset ja korot

suoraan valtiolle sekä milloin valtion ja osuuspankin sekä säästöpankin väliset velkakirjat voidaan allekirjoittaa suoraan valtion ja luottolaitoksen kesken.

31 §

Lainapäätös

Ennen kuin luottolaitos päättää lainan myöntämisestä, on lainahakemuksesta, sen mukaan kuin maatilahallitus tarkemmin määrää, hankittava maaseutupiirin tai kunnan maatalousviranomaisen tai molempien sekä tarvittaessa vesi- ja ympäristöpiirin lausunto. Lausunnot voivat olla luottolaitosta sitovia.

Lainahakemus on maatilahallituksen määräämissä tapauksissa ennen sen ratkaisemista tarkastettava maatilahallituksen määräämällä tavalla. Maatilahallitus voi määrätä, että lainan myöntämisen edellytyksiä koskeva asia on saatettava maatilahallituksen ratkaistavaksi.

Luottolaitoksen on ilmoitettava lainan myöntämisestä maaseutupiirille ja kunnan maatalousviranomaiselle.

Laina voidaan siirtää luottolaitoksesta toiseen, mikäli siirto ja valtionlainojen osalta lisäksi tarvittavat valtion ja luottolaitosten väliset velkakirjajärjestelyt toteutetaan maatilahallituksen määräämällä tavalla. Ilman lainansaajan suostumusta voidaan laina siirtää vain, jos maatilahallitus erikseen katsoo, että siihen on luottolaitoksen toiminnan muutoksen johdosta erityisen painavia syitä.

33 §

Valtiontakauksen myöntäminen

Maatilahallitus voi valtion puolesta antaa omavelkaisia tai muita takauksia tässä laissa tarkoitettujen yritysten käyttöomaisuusinvestointeja ja käyttöpääomaa varten ottamien kotimaisten normaalikorkoisten ja korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi.

49 §

Avustuksen takaisinperiminen

Tämän lain nojalla myönnetty avustus peritään asetuksella tarkemmin määrättävin perustein osaksi tai kokonaan takaisin valtiolle, jos:

4) avustuksensaaja on ilman pakottavaa syytä lopettanut tai supistanut tuen myöntämisen perusteena olleen toiminnan viiden vuoden kuluessa avustuksen viimeisen tai, jos avustusta ei ole maksettu kokonaan, viimeksi nostetun erän maksamisesta;

5) avustuksensaaja on myynyt tuen kohteena ollutta omaisuutta viiden vuoden kuluessa avustuksen viimeisen tai, jos avustusta ei ole maksettu kokonaan, viimeksi nostetun erän maksamisesta; tai

50 §

Myyntihintasaamisten ja lainojen irtisanominen

Tämän lain mukainen valtionlaina, valtion myyntihintasaaminen ja korkotuki voidaan asetuksella tarkemmin määrättävin perustein määrätä maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä ja korkotuen maksaminen lopettaa, jos velallinen on lainaa hakiessaan tai valtiolta maata ostaessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, pirstonut maatilansa tai luovuttanut sen osaksi tai kokonaan taikka jos tila on joutunut ulosottoon myytäväksi. Myyntihintasaaminen ja valtionlaina voidaan määrätä heti takaisin maksettavaksi asetuksella tarkemmin säädettävin perustein myös silloin, kun velallinen ei ole noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. Maaseutupiiri voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen tai korkotuen lakkauttamisen.

52 §

Kehittämisrahaston varojen käyttökohteet

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös maaseutupiirille, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

59 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Maankäyttö- ja maanhankintalainsäädännön, muun aikaisemman asutuslainsäädännön, virkatalo- ja jälleenrakennuslainsäädännön sekä maatalouden perusluotosta annetun lain (156/65) toimeenpanon osalta on edelleen voimassa, mitä maatilalain 92 sekä 95—97 §:ssä on säädetty.

Maatilalain, maankäyttölain (353/58), maankäyttölainoista annetun lain (354/58) ja muun aikaisemman asutuslainsäädännön sekä luontaiselinkeinolain (610/84), kolttalain (611/84), kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55), kolttien maanjärjestelylain (593/69), porotilalain (590/69), porotalouslain (161/90), eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annetun lain (79/79), eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien (398/81 ja 511/85) ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain nojalla myönnettyt lainat voidaan siirtää luottolaitoksesta toiseen siten, kuin edellä 31 §:n 4 momentissa on säädetty.

Asetuksella voidaan antaa menettelytapoja koskevia 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muuta lainsäädännöstä poikkeavia säännöksiä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen laeissa tai lainsäädännössä tai niiden nojalla annetuissa asetuksissa, päätöksissä tai määräyksissä Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankille ja Osuuspankkien Keskuspankki Oy:lle uskotut tehtävät hoitaa 4 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu keskusrahallaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain voimaantullessa vireillä olevat asiat käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa noudatettavina olleita säännöksiä. Tämän lain mukaisia säännöksiä saadaan kuitenkin soveltaa, jos se johtaa hakijalle edullisempaan lopputulokseen. Toimeenpanossa noudatetaan asian vireille tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Niiden avustusten takaisinperimisiin, jotka on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan edelleen tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1992

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

Laki

maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 24 § ja 52 §:n 4 kohta,

muutetaan 3 §, 4 §:n 1 momentin 8 kohta, 5 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti, 7 §, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 15 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 26 §:n 3 momentti, 31 §, 33 §:n 1 momentti, 49 §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 ja 5 kohta, 50 §:n 1 momentti ja 59 § sekä

lisätään 5 §:n 1 momenttiin uusi 3 a kohta, 26 §:ään uusi 4 momentti ja 52 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää maatilatalouteen sekä jäljempänä tarkoitettuun maaseudun pienyritystoimintaan. Maaseudun olemassa olevan asuntokannan hyödyntämiseksi voidaan tukea myöntää myös asuntotilojen hankintaan.

Tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää maatilatalouteen ja jäljempänä tarkoitettuun maaseudun pienyritystoimintaan *sekä niitä välittömästi edistävään toimintaan*. Maaseudun olemassa olevan asuntokannan hyödyntämiseksi voidaan tukea myöntää myös asuntotilojen hankintaan *sekä niiden vesihuoltoon samoin kuin maaseudun ominaisilmeen vaalimiseksi perinneympäristön säilyttämiseen*.

4 §

Määritelmät

8) *keskusrahalaitoskella* Osuuspankkien Keskuspankki Oy:tä, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankkia, muiden liikepankkien pääkontto-reita ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä.

8) *keskusrahalaitoksella* maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrättävää talletuspankkia tai rahoitustoimintalain (1544/91) mukaista luottolaitosta tai niiden osaa taikka niiden konserniin kuuluvaa yhtiötä.

5 §

Yritysmuoto

Tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää:

3) sellaiselle luonnollisten henkilöiden muodostamalle avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle, osuuskunnalle ja osakeyhtiölle, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tämän lain mukaisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen; *sekä*

3) sellaiselle luonnollisten henkilöiden muodostamalle avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle, osuuskunnalle ja osakeyhtiölle, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tämän lain mukaisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen;

Voimassa oleva laki

Tuen myöntämisen edellytyksenä avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle ja osuuskunnalle on, että avoimen yhtiön yhtiömiehet, kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet tai osuuskunnan jäsenet itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa. Osakeyhtiön osalta on edellytyksenä, että yli puolet osakeyhtiön äänivallasta on sellaisten henkilöiden omistuksessa, jotka itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa ja että näillä henkilöillä yhtiöjärjestyksen mukaan on oikeus määrääjässä lunastaa osake sen siirryttyä muun saannon kuin perinnön, testamentin tai osituksen nojalla muulle kuin yhtiön osakkaalle.

7 §

Taloudelliset edellytykset

Tukea voidaan myöntää sellaiselle yritykselle, jolla katsotaan olevan edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja jonka tukemista voidaan pitää 1 §:ssä säädetyt periaatteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisena. Yrityksen toiminnan kannattavuuden arviointia ei kuitenkaan edellytetä, jos kysymyksessä on asuntorahoitus taikka työ- tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellinen investointi.

8 §

Henkilökohtaiset edellytykset

Tämän lain mukaisista toimenpiteistä voi, jollei kysymys ole 24 §:ssä tarkoitettusta avus-

Ehdotus

3 a) *maataloudellista tai vesihuollollista yhteistoimintaa harjoittavalle yhteisölle taikka yhteisölle, jonka toiminta välittömästi edistää tämän lain mukaista yritystoimintaa; sekä*

Tuen myöntämisen edellytyksenä avoimelle yhtiölle, kommandiittiyhtiölle ja osuuskunnalle on, että avoimen yhtiön yhtiömiehet, kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet tai osuuskunnan jäsenet itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa. Osakeyhtiön osalta on edellytyksenä, että yli puolet osakeyhtiön äänivallasta on sellaisten henkilöiden omistuksessa, jotka itse työhön osallistuen harjoittavat tuettavaa elinkeinotoimintaa ja että näillä henkilöillä yhtiöjärjestyksen mukaan on oikeus määrääjässä lunastaa osake sen siirryttyä muun saannon kuin perinnön, testamentin tai osituksen nojalla muulle kuin yhtiön osakkaalle. *Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske sellaista yhtiötä tai osuuskuntaa, joka on 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu yhteisö.*

7 §

Taloudelliset edellytykset

Tukea voidaan myöntää sellaiselle yritykselle, jolla katsotaan olevan edellytykset jatkuvaan kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja jonka tukemista voidaan pitää 1 §:ssä säädetyt periaatteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisena. *Usean tilan yhteisen tie-, salaojitus- tai muun pellon perusparannushankkeen tukemisen edellytyksenä on, että pääosa hankkeeseen osallistuvista yrityksistä täyttää edellä mainitut edellytykset.* Yrityksen toiminnan kannattavuuden arviointia ei kuitenkaan edellytetä, jos kysymyksessä on asuntorahoitus tai työ- tai ympäristönsuojelun kannalta tarpeellinen investointi *taikka maaseudun perinneympäristön säilyttäminen.* *Jos vesihuoltohankkeen toteuttaa 5 §:n 1 momentin 3 a kohdassa tarkoitettu yhteisö, ei yrityksen toiminnan kannattavuuden arviointia myöskään edellytetä.*

8 §

Henkilökohtaiset edellytykset

Tämän lain mukaisista toimenpiteistä voi, jollei kysymys ole 25 §:ssä tarkoitettusta lainas-

Voimassa oleva laki

tuksesta tai 25 §:ssä tarkoitetusta lainasta, päästä osalliseksi vain sellainen henkilö, joka kokonaan tai osaksi saa toimeentulonsa tämän lain mukaisesta elinkeinotoiminnasta. Tuen saamisen edellytyksenä on myös, että henkilö on taloudelliselta asemaltaan, olosuhteiltaan ja henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sellainen, että hänen tukemistaan voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ja että hän on perehtynyt tuettavan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tukea myönnettäessä huomiota on kiinnitettävä yrittäjän koulutuksen ja kokemuksen kautta saamaan riittävään ammattitaitoon.

Muuta tukea kuin 23 §:ssä tarkoitettua asuntolainaa ja 24 §:ssä tarkoitettua avustusta asuinrakennukseen ei saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Myöskään asuntolainaa uuden rakennuksen rakentamiseen ei kuitenkaan saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden osalta otetaan huomioon nuoremman ikä. Alaikäinen voi päästä osalliseksi tämän lain mukaisista toimenpiteistä vain, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän on yrityksen yhteisomistaja yhdessä vanhempiansa tai heistä jommankumman kanssa taikka jos on olemassa muita erityisiä syitä.

Ehdotus

ta, päästä osalliseksi vain sellainen henkilö, joka kokonaan tai osaksi saa toimeentulonsa tämän lain mukaisesta elinkeinotoiminnasta. Tuen saamisen edellytyksenä on myös, että henkilö on taloudelliselta asemaltaan, olosuhteiltaan ja henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sellainen, että hänen tukemistaan voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ja että hän on perehtynyt tuettavan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tukea myönnettäessä huomiota on kiinnitettävä yrittäjän koulutuksen ja kokemuksen kautta saamaan riittävään ammattitaitoon.

Muuta tukea kuin 23 §:ssä tarkoitettua asuntolainaa ei saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Myöskään asuntolainaa uuden rakennuksen rakentamiseen ei kuitenkaan saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle. Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden osalta otetaan huomioon nuoremman ikä. Alaikäinen voi päästä osalliseksi tämän lain mukaisista toimenpiteistä vain, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän on yrityksen yhteisomistaja yhdessä vanhempiansa tai heistä jommankumman kanssa taikka jos on olemassa muita erityisiä syitä.

15 §

Maatilojen investointiavustus

Erikoismaatalouteen voidaan myöntää myös 19—21 §:ssä tarkoitettuja avustuksia.

Erikoismaatalouteen voidaan myöntää myös 19—21 §:ssä tarkoitettuja avustuksia ja 22 §:ssä tarkoitettua lainaa.

19 §

Pienyritystoiminnan investointiavustus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttöomaisuuden hankintaan ja sen muutos- ja parannustöihin, toiminnan aloittamisessa välttämättömän vaihto-omaisuuden hankintaan, ympäristönsuojelun tehostamiseen sekä eläinkannan monipuolistamiseen voidaan myöntää investointiavustusta enintään 55 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista valtion tulo- ja menoarviossa osoitettavista määrärahoista sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

19 §

Pienyritystoiminnan investointiavustus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttöomaisuuden hankintaan ja sen muutos- ja parannustöihin, ympäristönsuojelun tehostamiseen sekä eläinkannan monipuolistamiseen voidaan myöntää investointiavustusta enintään 55 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista valtion talousarviossa osoitettavista määrärahoista sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Pienyritystoiminnan kehittämisavustus

Avustusta maaseudun pienyritystoiminnan kehittämiseen voidaan, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, myöntää valtion tulo- ja menoarviossa osoitetuista määrärahoista enintään 75 prosenttia niistä hyväksyttävistä kustannuksista, jotka aiheutuvat tuotteiden, tuotantomenetelmien, markkinoinnin ja yritysten tarvitseman koulutuksen ja *yritysjohdon kehittämishankkeista* sekä ympäristönsuojelun rahoituksesta.

22 §

Pienyritystoiminnan lainoitus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttö- ja vaihto-omaisuuden hankintaan voidaan myöntää lainaa enintään 50 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä. Lainaa voidaan myöntää myös pysyväisluonteiseksi käyttöpääomaksi. Erityisestä syystä lainaa voidaan myöntää myös kiinteistön hankintaan siten kuin maatilahallitus tarkemmin määrää.

24 §

Avustus asuinrakennukseen

Heikossa taloudellisessa asemassa olevalle 65 vuotta täyttäneelle henkilölle voidaan asuntolainan lisäksi myöntää avustusta asuinrakennuksen peruskorjausta ja laajentamista sekä asuin ympäristön parantamista varten, jos avustuksen kohteena oleva asunto on lainansaajan omassa vakinaisessa asuinkäytössä.

Avustuksen määrä on enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Avustuksen ja lainan yhteismäärä saa olla enintään 85 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Avustuksen saajan ei tarvitse omatoimisesti viljellä tilaa.

26 §

Valtionlainat

Osuuspankkien Keskuspankki Oy välittää valtionlainat osuuspankeille sekä valtionlainan

21 §

Pienyritystoiminnan kehittämisavustus

Avustusta maaseudun pienyritystoiminnan kehittämiseen voidaan, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, myöntää valtion talousarviossa osoitetuista määrärahoista enintään 75 prosenttia niistä hyväksyttävistä kustannuksista, jotka aiheutuvat tuotteiden, tuotantomenetelmien, markkinoinnin ja *yrityksen johtamisen kehittämishankkeista, yrityksen tarvitsemasta koulutuksesta, ympäristönsuojelun rahoituksesta tai aloittavan pienyrityksen toimintaedellytysten selvittämisestä.*

22 §

Pienyritystoiminnan lainoitus

Maaseudun pienyritystoiminnassa tarpeellisen käyttöomaisuuden hankintaan voidaan myöntää lainaa enintään 80 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä. Lainaa voidaan myöntää myös pysyväisluonteiseksi käyttöpääomaksi, *toimivalle yritykselle myös suhdannevaihteluiden tasaamiseksi.* Erityisestä syystä lainaa voidaan myöntää myös kiinteistön hankintaan siten kuin maatilahallitus tarkemmin määrää.

24 §

(kumotaan)

Valtionlainat osuuspankeille ja säästöpankeille sekä valtionlainojen lyhennykset ja korot val-

Voimassa oleva laki

lyhennykset ja korot valtiolle. Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki välittää valtionlainat säästöpankeille sekä valtionlainan lyhennykset ja korot valtiolle. Valtion ja paikallisen luottolaitoksen väliset velkakirjat allekirjoittaa asianmukaisen valtuutuksen nojalla osuuspankkien puolesta Osuuspankkien Keskuspankki Oy ja säästöpankkien puolesta Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki.

Ehdotus

tiolle välittää asianomaisen luottolaitosryhmän 4 §:n 1 momentin 8 kohdan mukainen keskusrahalaitos. Samoin valtion ja osuuspankin sekä säästöpankin väliset velkakirjat allekirjoittaa asianmukaisen valtuutuksen nojalla osuuspankkien ja säästöpankkien puolesta edellä tarkoitettu keskusrahalaitos.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksissa valtionlainat voidaan maksaa suoraan osuuspankille tai säästöpankille ja vastaavasti osuuspankki tai säästöpankki voi maksaa lyhennykset ja korot suoraan valtiolle sekä milloin valtion ja osuuspankin sekä säästöpankin väliset velkakirjat voidaan allekirjoittaa suoraan valtion ja luottolaitoksen kesken.

31 §

Lainapäätös

Ennen kuin luottolaitos päättää lainan myöntämisestä, on lainahakemuksesta, sen mukaan kuin maatilahallitus tarkemmin määrää, hankittava maaseutupiirin tai kunnan maatalousviranomaisen sekä tarvittaessa vesi- ja ympäristöpiirin lausunto.

Lainahakemus on maatilahallituksen määrittämissä tapauksissa ennen sen ratkaisemista tarkastettava maatilahallituksen määräämällä tavalla. *Lainatarkastus suoritetaan keskusrahalaituksessa. Maatilahallitus antaa tarkemmat määräykset siitä, miten laina hyväksytään myönnettäväksi maaseutupiirin tai kunnan maatalousviranomaisen lausunnon perusteella silloin, kun lainatarkastusta ei suoriteta.* Maatilahallitus voi määrätä, että lainan myöntämisen edellytyksiä koskeva asia on saatettava maatilahallituksen ratkaistavaksi.

Luottolaitoksen on ilmoitettava lainan myöntämisestä maaseutupiirille ja kunnan maatalousviranomaiselle.

Laina voidaan siirtää luottolaitoksesta toiseen, mikäli maatilahallitus hyväksyy siirron ja valtionlainojen osalta lisäksi tarvittavat valtion ja luottolaitosten väliset velkakirjajärjestelyt. Ilman lainansaajan suostumusta siirto voidaan hyväksyä vain, milloin siihen on luottolaitoksen toiminnan muutoksen johdosta erityisen painavia syitä.

Ennen kuin luottolaitos päättää lainan myöntämisestä, on lainahakemuksesta, sen mukaan kuin maatilahallitus tarkemmin määrää, hankittava maaseutupiirin tai kunnan maatalousviranomaisen tai molempien sekä tarvittaessa vesi- ja ympäristöpiirin lausunto. *Lausunnot voivat olla luottolaitosta sitovia.*

Lainahakemus on maatilahallituksen määrittämissä tapauksissa ennen sen ratkaisemista tarkastettava maatilahallituksen määräämällä tavalla. Maatilahallitus voi määrätä, että lainan myöntämisen edellytyksiä koskeva asia on saatettava maatilahallituksen ratkaistavaksi.

Laina voidaan siirtää luottolaitoksesta toiseen, mikäli *siirto* ja valtionlainojen osalta lisäksi tarvittavat valtion ja luottolaitosten väliset velkakirjajärjestelyt *toteutetaan maatilahallituksen määräämällä tavalla.* Ilman lainansaajan suostumusta *voidaan laina siirtää vain, jos maatilahallitus erikseen katsoo, että* siihen on luottolaitoksen toiminnan muutoksen johdosta erityisen painavia syitä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

Valtiontakauksen myöntäminen

Maatilahallitus voi valtion puolesta antaa omavelkaisia takauksia tässä laissa tarkoitettujen yritysten käyttöomaisuusinvestointeja ja käyttöpääomaa varten ottamien kotimaisten normaalikorkoisten ja korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi.

33 §

Valtiontakauksen myöntäminen

Maatilahallitus voi valtion puolesta antaa omavelkaisia *tai muita* takauksia tässä laissa tarkoitettujen yritysten käyttöomaisuusinvestointeja ja käyttöpääomaa varten ottamien kotimaisten normaalikorkoisten ja korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi.

49 §

Avustuksen takaisinperiminen

Tämän lain nojalla myönnetty avustus peritään asetuksessa tarkemmin määrättävin perustein osaksi tai kokonaan takaisin valtiolle, jos:

4) avustuksensaaja on ilman pakottavaa syytä lopettanut tai supistanut tuen myöntämisen perusteena olleen toiminnan viiden vuoden kuluessa avustuksen myöntämisestä;

5) avustuksensaaja on myynyt tuen kohteena ollutta omaisuutta viiden vuoden kuluessa avustuksen myöntämisestä; tai

Tämän lain nojalla myönnetty avustus peritään *asetuksella* tarkemmin määrättävin perustein osaksi tai kokonaan takaisin valtiolle, jos:

4) avustuksensaaja on ilman pakottavaa syytä lopettanut tai supistanut tuen myöntämisen perusteena olleen toiminnan viiden vuoden kuluessa avustuksen *viimeisen tai, jos avustusta ei ole maksettu kokonaan, viimeksi nostetun erän maksamisesta*;

5) avustuksensaaja on myynyt tuen kohteena ollutta omaisuutta viiden vuoden kuluessa avustuksen *viimeisen tai, jos avustusta ei ole maksettu kokonaan, viimeksi nostetun erän maksamisesta*; tai

50 §

Myyntihintasaamisten ja lainojen irtisanominen

Tämän lain mukainen valtionlaina ja valtion myyntihintasaaminen voidaan asetuksella tarkemmin määrättävin perustein määrätä maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä ja korkotuen maksaminen lopettaa, jos velallinen on lainaa hakieksaan tai valtiolta maata ostaessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, pirstonut maatilansa tai luovuttanut sen osaksi tai kokonaan taikka jos tila on joutunut ulosottoin myytäväksi. Myyntihintasaaminen ja valtionlaina voidaan määrätä heti takaisin maksettavaksi asetuksella tarkemmin määrättävin perustein myös silloin, kun velallinen ei ole

50 §

Myyntihintasaamisten ja lainojen irtisanominen

Tämän lain mukainen valtionlaina, valtion myyntihintasaaminen ja *korkotuki* voidaan asetuksella tarkemmin määrättävin perustein määrätä maksettavaksi takaisin osaksi tai kokonaan yhdessä tai useammassa erässä ja korkotuen maksaminen lopettaa, jos velallinen on lainaa hakiessaan tai valtiolta maata ostaessaan antanut olennaisessa kohdin erehdyttäviä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti, pirstonut maatilansa tai luovuttanut sen osaksi tai kokonaan taikka jos tila on joutunut ulosottoin myytäväksi. Myyntihintasaaminen ja valtionlaina voidaan määrätä heti takaisin maksettavaksi asetuksella tarkemmin *säädettäv*in perustein myös silloin, kun velallinen ei ole

Voimassa oleva laki

noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja.

Ehdotus

noudattanut kauppa- tai velkakirjassa asetettuja muita ehtoja. *Maaseutupiiri voi antaa ennakkotiedon siitä, aiheuttaako toimenpide valtionlainan tai myyntihintasaamisen irtisanomisen tai korkotuen lakkauttamisen.*

52 §

Kehittämisrahaston varojen käyttökohteet

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan, sen lisäksi mitä niiden käyttämisestä on edellä säädetty, käyttää:

4) tämän lain 24 §:n mukaisiin avustuksiin;

(4 kohta kumotaan)

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoittaa myös maaseutupiirille, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

59 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Maankäyttö- ja maanhankintalainsäädännön, muun aikaisemman asetuslainsäädännön, virkatalo- ja jälleenrakennuslainsäädännön sekä maatalouden perusluotosta annetun lain (156/65) toimeenpanon osalta on edelleen voimassa, mitä maatilalain 92 sekä 95—97 §:ssä on säädetty. *Luottolaitosten hoidettavana olevien edellä sanotun lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen maksuhelpotuksia koskevat hakemukset käsitellään kuitenkin tämän lain säännösten mukaisesti.*

59 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Maankäyttö- ja maanhankintalainsäädännön, muun aikaisemman asetuslainsäädännön, virkatalo- ja jälleenrakennuslainsäädännön sekä maatalouden perusluotosta annetun lain (156/65) toimeenpanon osalta on edelleen voimassa, mitä maatilalain 92 sekä 95—97 §:ssä on säädetty.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Maatilalain, maankäyttölain (353/58), maankäyttölainoista annatun lain (354/58) ja muun aikaisemman asutuslainsäädännön sekä luontaiselinkeinolain (610/84), kolttalain (611/84), kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55), kolttien maanjärjestelylain (593/69), porotilalain (590/69), porotalouslain (161/90), eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annetun lain (79/79), eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien (398/81 ja 511/85) ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain nojalla myönnettyt lainat voidaan siirtää luottolaitoksesta toiseen siten, kuin edellä 31 §:n 4 momentissa on säädetty.

Asetuksella voidaan antaa menettelytapoja koskevia, *maatilalaista ja 1* momentissa tarkoitettua muusta lainsäädännöstä poikkeavia säännöksiä.

Asetuksella voidaan antaa menettelytapoja koskevia *1 ja 2* momentissa tarkoitettua muusta lainsäädännöstä poikkeavia säännöksiä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen laeissa tai lainsäädännössä tai niiden nojalla annetuissa asetuksissa, päätöksissä tai määräyksissä Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankille ja Osuuspankkien Keskuspankki Oy:lle uskotut tehtävät hoitaa 4 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu keskusrahalaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa noudatettavina olleita säännöksiä. Tämän lain mukaisia säännöksiä saadaan kuitenkin soveltaa, jos se johtaa hakijalle edullisempaan lopputulokseen. Toimeenpanossa noudatetaan asian vireille tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Niiden avustusten takaisinperimisiin, jotka on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan edelleen tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

